1850. N°.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

WOENSDAG, 31 JULIJ.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 30 Julij.

Bij gelegenheid van de Wedrennen, die den 1sten en 3den Augustus te Zandvoort zullen gehouden worden, zullen de treinen van den Hollandschen Spoorweg, uitgezonderd de Beurstrein, ophouden aan de Zandvoortsche Laan.

— De Nederl. Consul te Philadelphia heeft, onder dagteekening van den 2den dezer, aan Z. M. Zaakgelastigde te Washington berigt, dat een gedeelte der actien van de voormalige in 1811 geliquideerde bank der Vereenigde Staten, toebehoorende aan Nederlandsche ingezetenen, niet teruggevorderd zijn, en mitsdien ter beschikking der actionarissen blijven; onder bijvoeging dat deze zich ten dien einde zullen kunnen wenden tot hunne agenten of den Nederlandschen consul, mits hunne gevolmagtigden voorziende van eene notariele procuratie.

Als actionarissen worden uit deze stad opgegeven: de Heeren P. Lelyveld voor 20.25 doll., J. Baum voor 8.10, en Mej. M. de Wind voor 32.40, bovendien uit Holland zonder aanduiding van plaats L. C. Lambraton, P. van Velthoven, C. W. van Dedam, J. Bleydesteyn, P. H. M. Buys, P. Noordziek en T. Lely, B. Peelen, en P. Peelen, voor 20.25, 405, 108.15, 436.05, 12.15, 12 15, 4.05 en 20.25 doll.

— Bij de Tweede Kamer is door den Minister van Koloniën een zeer belangrijke en uitvoerige mededeeling betreffende al onze Overzeesche bezittingen ingekomen. Daar de uitgebreidheid geene geheele plaatsing gedoogt, zullen wij het bij wijze van uittreksel in eenige nommers zoo veel mogelijk achtereenvolgens mededeelen. Het verslag begint met het eiland Java.

Finantiën. Omtrent den staat der Indische finantiën, zullen de volgende algemeene beschouwingen, met een overzigt van de laatstverloopen drie jaren, de noodige inlichtingen verschaffen.

Ter verzekering van den geregelden gang van de dienst op Java en de Buitenbezittingen, is in der tijd de bepaling gemaakt, dat steeds, in den regel, in de verschillende kassen aldaar aanwezig zoude zijn eene zekere som (twaalf en een half millioen), onder den naam van *administratief kapitaal.*

De Indische begrootingen zijn gesplitst in twee deelen. Het eerste bevat al de ontvangsten en uitgaven welke in Indië, het andere die, welke in Nederland plaats hebben. Het eerste deel toont, uit den aard der zaak, steeds een nadeelig slot aan, want onder de uitgaven is daarbij begrepen al hetgeen noodig is tot betaling der voor de consignatie naar Nederland bestemde producten. In zooverre derhalve de plaatselijke ontvangsten in Indië niet toereiken, om, behalve de uitgaven voor het bestuur aldaar, ook te dekken de inkoops-kosten der bedoelde producten, moet het ontbrekende worden aangevuld uit de opbrengst dier producten hier te lande. Dit geschiedt geregeld, hetzij door het trekken van wissels op het Departement van Koloniën, hetzij door geldelijke stortingen der factorij van de Nederlandsche Handel-maatschappij, tegen restitutie in het moederland, hetzij eindelijk door uitzending van specie naar Indië; al naar mate zulks in verband tot de behoeften doelmatig wordt geacht. Behalve de terugvloeijing van het bedoelde geldelijk tekort naar Indië, uit de opbrengst der producten, in hetzelfde jaar als de behoefte bestaat, worden nog uit die opbrengst gekweten alle andere betalingen, welke hier te lande moeten gedaan worden voor rekening der Indische administratie, zoo als: pensioenen, delegatiën, verlof-tractementen, aanvulling van het leger in Indië, uitzending van scheeps- en oorlogsbehoeften, levensmiddelen en andere goederen enz.; eindelijk nog de subsidien voor de West-Indische bezittingen en die ter Kust van Guinea; terwijl alsdan hetgeen overschiet, wordt overgebragt in de schatkist van het moederland, als koloniale bijdrage.

De slotsom van al het vorenstaande is, dat gedurende de drie hierboven behandelde jaren, namelijk 1847, 1848 en 1849, in alle behoeften van het Indische bestuur, wat het finantiele betreft, is voorzien kunnen worden; dat over dat driejarig tijdvak eene som van circa *f* 42,000,000 in de schatkist van het moederland werd overgebragt, en dat in Indië een voldoend administratief kapitaal aanwezig is gebleven tot het gaande houden van de dienst.

Deze uitkomst mag gunstig geheeten worden, wanneer men in aanmerking neemt, dat in dat driejarig tijdvak is begrepen het zoo onvoordeelige jaar 1849.

Cultures, landbouw en veeteelt. De uitzigten voor de koffij-oogst van 1850 zijn niet ongunstig.

Sedert 1848 heeft eene vrij aanzienlijke inkrimping der indigo-teelt plaats gehad tegen eene evenredige uitbreiding der *suiker-cultuur.*

De bovenvermelde inkrimping der *indigo-teelt* vereischt eenige toelichting. Men had ondervonden, dat zij in sommige districten bezwarend was voor en afkeer vond bij den inlander, en den planter aldaar minder voordeelen schonk dan de suiker-cultuur; welke laatste daarenboven betrekkelijk minder gronden vordert, dan die der indigo, en dus meer velden voor den rijstbouw beschikbaar laat.

De finantiele nadeelen door het Gouvernement op de thee-cultuur geleden, hebben eene intrekking derzelve in overweging doen nemen. Men heeft zich echter de overtuiging niet kunnen verschaffen, dat thans reeds alle hoop op eene verbetering, eensdeels van het product, anderdeels van den te bedingen prijs, moest worden opgegeven. De Gouverneur-Generaal is mitsdien gemagtigd geworden om, wanneer zulks door de belanghebbenden verlangd werd, mede te werken tot intrekking der thee-ondernemingen, wier resultaten en uitzigten dit wenschelijk maken; waardoor het vooruitzigt bestaat dat alleen de zoodanige in stand zullen blijven, als zich daartoe door eene bijzondere geschiktheid der gronden en eene voldoende bevolking aanbevelen.

De *Tabaksteelt* heeft met groote moeijelijkheden te kampen gehad, vermits het product vrij algemeen bijna onverkoopbaar was, of althans daarvoor slechts zoodanige prijzen waren te bedingen, als de kosten niet konden dekken. Sedert 1847 hebben zich gunstiger omstandigheden voor dezen tak van landbouw opgedaan. De Java-tabak vindt thans in Nederland eene gewilde markt en wordt daar ten dienste der sigaren-fabricatie gezocht.

Rijstbouw. De rijstteelt heeft steeds in hooge mate de aandacht getrokken van het Indische Bestuur, vermits zij het hoofd-voedingsmiddel oplevert voor den inlander. De waargenomen gestadige rijzing van de prijzen der rijst gedurende eene reeks van jaren heeft hare bezorgdheid gaande gemaakt met het oog op de belangen der bevolking en de van die rijzing onafscheidelijke verhooging der arbeidsloonen. De oorzaak daarvan is wel eens meer gezocht in de uitbreiding der teelt van producten voor de Europesche markt, of in de vermeerdering der rijst-uitvoeren, dan wel in de toenemende consumtie, deels het uitvloeisel der vermeerderde welvaart, deels het gevolg eener snelle toename van de bevolking.

Hoezeer deze en andere oorzaken kunnen hebben medegewerkt om de rijst in prijs te doen stijgen, zoo schijnt daartoe echter ook grootendeels te hebben bijgedragen eene zekere laauwheid en achteloosheid bij de inlandsche bevolking, waar de zorg voor den rijstbouw geheel aan haar was overgelaten. De Gouverneur-Generaal heeft daarop bij circulaire in dato 18 Junij 1847, de residenten en controleurs met klem aangespoord, om hunne meeste zorg en belangstelling te wijden aan den landbouw, en den ijver der inlandsche hoofden te prikkelen tot bevordering van eene doelmatige aanplanting van rijst, aardvruchten, groenten, klapperboomen en alles wat strekken kan om de voedingsmiddelen der inlandsche bevolking te vermenigvuldigen; en om allen nutteloozen en alleen voor weelde dienenden arbeid, door welken de bevolking van den landbouw zou worden teruggehouden, te vermijden.

Eene circulaire van 15 September 1848 heeft dit herhaald. De tegenwoordige lage rijstprijzen staven deze gunstige berigten en leiden tot de gevolgtrekking, dat de voorschriften van den Gouverneur-Generaal doel hebben getroffen.

De geheele uitgestrektheid der partikuliere landerijen op Java bedraagt 1,223,751⅛ bouws, met eene bevolking van 622,750 zielen.

Bevolking. De bevolking van Java en Madura bedroeg in 1845 ongeveer 9,550,000 zielen, verdeeld als volgt: Europeanen en hunne afstammelingen, ruim 16,000. Chinezen, ruim 108,000. Vreemde Oosterlingen, ruim 29,000. Inlanders, ruim 9,350,000. Voorts Europesche en inlandsche militairen en lijfeigenen.

Veestapel. De staat van het vee op Java en Madura was op ultimo 1845 als volgt: Buffels 1,459,613. Rundvee 530,783. Paarden 345,648 stuks.

Eeredienst. Het getal Predikanten, vroeger bepaald op zestien, is thans gebragt op twintig.

De rangschikking der Predikanten in drie klassen is afgeschaft, de jaarwedden zullen worden geregeld naar de belangrijkheid der standplaatsen.

In den voet van uitzending der Predikanten, is eenige bezuiniging daargesteld, terwijl geldelijke voordeelen zijn verbonden aan langdurige werkelijke

dienst, waardoor zij worden aangespoord om het vragen van pensioen zoolang mogelijk uit te stellen.

Behalve de Predikanten, bevinden zich in Nederlandsch Indië onderscheidene Zendelingen, waarvan sommige geregeld het heilige dienstwerk verrigten in enkele gemeenten, vooral buiten Java, terwijl de overige meer bepaaldelijk hunne eigenaardige bestemming volgen en werkzaam zijn op Celebes, in de Molukkos, op Timor en op Borneo.

Ten aanzien der Roomsch-Katholijke geestelijken valt alleen op te merken, dat het getal der door het Gouvernement bezoldigde, vroeger organiek bepaald op zes, thans, blijkens de aangehaalde Staatsbladen, is gebragt op acht; dat, volgens eene later plaats gehad hebbende regeling, de aanwijzing der standplaatsen, alwaar de geestelijken werkzaam zullen zijn, na het radicaal daartoe van wege den Koning te hebben erlangd, is overgelaten aan de geestelijke overheid, na gehouden overleg met het burgerlijk bestuur.

(*Vervolg hierna.*)

'S GRAVENHAGE, 30 Julij.

Men meldt uit Luxemburg dat Prins Hendrik in den loop van Aug. aldaar zal komen, om zijne betrekking van Luitenant des Groothertogs te aanvaarden. Tegen dien tijd zou ook de Kamer buitengewoon bijeen geroepen worden, om van den Prins den eed van getrouwheid aan de constitutie des Lands te ontvangen.

— De Minister van Koloniën zal Woensdag geen gehoor verleenen.

— Gisteren avond is geveild de Bouwmanswoning te Rijswijk, van wijlen Z. M. Willem II, voor *f* 20,400, en voorts is gekocht het Huis en Erve in het Noordeinde van wijlen Z M. voor *f* 13,300, door den Heer Wennekes, qq.

— De Koning van Beijeren is den 27sten van Aken te Brussel aangekomen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 27 Julij.

Gisteren morgen werd de Baron von Rothschild in het Lagerhuis binnengeleid, zijn verlangen te kennen gevende, om den eed als Parlementslid op het Oude Testament af te leggen. Het huis heeft echter besloten, na dien Heer verzocht te hebben zich te verwijderen, om op dat verzoek Maandag nadere beslissing te nemen.

— Nadere bijzonderheden omtrent de viering van het 300-jarig bestaan van de Hollandsche Hervormde gemeente te Londen, worden door de *Amst. Cour.* opgegeven, wij nemen er het volgende van over: Met den tekst Ps. LXXVII. vs. 12, 13 (zie onze vorige) opende de Predikant Dr. Gehle de ochtenddienst, terwijl nu juist 300 jaren geleden, Joan Alasco, een der vroegste belijders der Hervorming en die als Poolsch edelman aan de Engelsche Universiteiten gestudeerd had, in hetzelfde kerkgebouw voor het eerst het Evangelie verkondigde aan de uit de Nederlanden gevlugte Hollanders en Walen. Dat Evangelie is sedert aldaar gepredikt en wordt zulks nog bij de thans kleine gemeente van Austin Friars, in de City van Londen.

De niet minder gepaste dan treffende Leerrede, die de Predikant voordroeg, bevatte eene korte schets der Hervorming en vervolgens de hoofdtrekken der geschiedenis van de Hollandsche kerk.

Deze gemeente die reeds in 1547 geregelde vereenigingen hield, werd drie jaren later op den 24sten Julij vermeerderd door de verjaagde en vervolgde hervormers uit de Spaansche Nederlanden, en bevestigd bij een open brief, of Koninklijk Charter, verleend door Eduard VI, die der gemeente, welke eene schuilplaats in zijn rijk gezocht had, genegen was. Het geschonken tempelgebouw, dat den naam van: Tempel van Jesus draagt, was voor dien tijd, in het bezit der Augustijner monniken, en scheen zijne nieuwe bestemming spoedig te moeten verliezen, toen de dood van den jongen Eduard in 1553 de troonsbestijging van Maria, bekend door hare bloedige regering, ten gevolge had. De Holl. gemeente vlugtte nu uit Engeland, en Alasco maakte met den ouderling Utenhoven en den Predikant Micronius van eene scheepsgelegenheid naar Denemarken gebruik, om hulp te zoeken bij hunne Luthersche geloofsbroeders.

Eene bittere teleurstelling wachtte hen in Koppenhagen en eene ongastvrije ontvangst verdreef hen ook van daar. Noch in Rostock noch in Lubeck of Kiel vonden zij rust, en de onverdraagzame Predikant Westphalus, te Hamburg, had ook die stad voor hen gesloten. In Embden gelukte het hun te vertoeven, tot dat, met de regering van Elizabeth, Londen de verjaagde gemeente weder met open armen ontving. Op nieuw werd de Evangelie-leer in hun eigen kerkgebouw gepredikt, om niet weder gestoord te worden tot op den tegenwoordigen dag. De toeneming in leden der Hollandsche gemeente, die reeds vóór hare uiteendrijving onder Maria zeer aanzienlijk geweest was, nam vervolgens weder toe, en de invloed en welvaart harer leden vereischten zelfs de inroeping van het Koninklijk gezag, tot afwering der ijverzucht, welke bij de Londensche burgers was opgewekt. Doch nu waren het dan ook niet alleen woorden van aanmoediging tot het vasthouden der dierbaarste geloofswaarheden, die zij predikte — met daden bezegelde zij hare belangstelling in het lot van hare geloofsgenooten op het vaste land, door aanzienlijk bij te dragen in de uitrusting van de zee- en landmagt, tot hunnen bijstand. Hare leerschool leverde verdienstelijke mannen in de Evangeliezaak en Prins Willem I wendde zich tot de Hollandsche gemeente te Londen om leeraren in het geloof. Gehecht en getrouw gebleven aan de kerkverordeningen, die in Nederland vastgesteld werden, heeft zij meermalen de liefdadigheid harer geloofsgenooten aldaar ondervonden en bestaat thans, zoo wel wat bezoldiging als wat de vrij ruime bedeeling der armen betreft, geheel van deze voormalige giften en bijdragen, terwijl de ouderdom een schuilplaats gevonden heeft, in het door den Heer Guede, een Zwollenaar, voor twee eeuwen gestichte hofje. Sedert geruimen tijd is de gemeente gevende, zonder begiftigd te worden.

Na de zaakrijke en juiste uiteenzetting van de geschiedenis der kerk, besloot Dr. Gehle, met eene hartelijke opwekking, tot volharding op de gedurende eeuwen ingeslagene loopbaan, opdat te midden van ongeloof en bijgeloof, het Gode behagen moge, de thans slechts geringe vonk, weder tot een licht en kennis verspreidende vlam aan te wakkeren.

Het kerkelijk feest is door een vrienden-maaltijd gevolgd, bij welken, met Nederlandsche, ook vele Fransche, Duitsche, Britsche en Italiaansche Protestanten hebben aangezeten; — bij welken de Nederlandsche Gezant, Graaf Schimmelpenninck, de Secretaris van Legatie, de Heer Stratenus, en de Nederlandsche Consul, de Heer May, tegenwoordig zijn geweest, en waarbij ook is gedacht aan het Vaderland en aan de dure verpligting der belijders van de hervormde leer aan het Hoofd van het doorluchtig Huis van Oranje.

— In eene steenkolenmijn nabij Glasgow, heeft weder eene ontploffing plaats gehad, waardoor 19 mijnwerkers het leven hebben verloren.

— De electrische draad voor den onderzeeschen telegraaph van Dover naar Calais is reeds in zee nedergelaten.

FRANKRIJK.

PARIJS, 28 Julij.

Nadat in de zitting van de Wetgevende Vergadering van eergisteren, weder verregaande opschudding had plaats gehad, over een artikel in den *Moniteur du Soir*, hetwelk tegen de Vergadering gerigt was, is de beraadslaging over de begrooting kalmer voortgezet, nadat de Minister Baroche verklaard had, dat het Ministerie dat artikel afkeurde. — Ook den volgenden dag zijn de beraadslagingen voortgezet en onderscheiden hoofdstukken aangenomen.

— Het Hoofd van het departement *Schoone Kunsten* heeft eenen inspecteur naar 's Gravenhage gezonden, om aankoopen te doen uit de schilderijen van wijlen Z. M. Willem II voor de Fransche musea's.

ITALIE.

ROME, 17 Julij.

Men wil uit goede bronnen weten, dat de Paus den 1sten Augustus de toegezegde staatsregeling zou doen afkondigen.

— De verbanningen en gevangenemingen duren hier nog voort; ook worden er nog vele ambtenaren afgezet.

— Te Verona heeft zich een Afgescheiden R. K. gemeente gevormd, op den voet van de Duitsch-Katholieken, welke 80 leden telt.

— Thans is de reorganisatie van de Lombardysch-Venetiaansche Provinciën door de Oostenrijksche Regering stellig aangenomen. Er zullen twee Stadhouders worden aangesteld, te Venetië en te Milaan; elke Stadhouder wordt bijgestaan door 6 raden.

PRUISSEN.

BERLIJN, 27 Julij.

Onze Regering heeft van die van Oostenrijk eene bekendmaking ontvangen, waarbij zij berigt, dat zij de Bondsvergadering heeft bijeengeroepen. Deze bekendmaking is ook aan al de Duitsche Regeringen gedaan.

— Men heeft in het Schwarzwald eene bende dieven, sterk 80 personen, ontdekt en velen hunner reeds gevangen genomen.

— Men schrijft uit Heidelberg en Freiburg dat het getal der Studenten zeer verminderd is, zoodat honderde Studenten-kamers ledig staan.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 26 Julij.

De Keizer heeft uit zijne bijzondere middelen 20,000 fl. geschonken aan de ongelukkigen door den brand te Krakau; het Ministerie heeft voor hen 50,000 fl. beschikbaar gesteld.

— De Maarschalk Radetzky is op zijn herhaald verzoek, thans uit Italië teruggeroepen. — De Generaal Haynau is hier aangekomen en heeft een gehoor bij den Keizer gehad.

— Door Professor Meissner is hier eene nieuwe eenvoudige wijze uitgevonden, om de wagens op de spoorwegen des winters, door den uit den locomotief stoomenden damp te verwarmen; zijne uitvinding zal den aanstaanden winter worden ingevoerd.

— Door de aardbevingen, die onlangs in Ragusa gewoed hebben, hebben de inwoners eene schade van bijna 240,000 fl. geleden. De meesten zijn behoeftige lieden, en daarom is voor hen eene collecte in alle kroonlanden bevolen.

— De verbeurdverklaarde goederen der Hongaren worden niet verkocht, maar slechts voor 3 jaren in pacht gegeven, waaruit men opmaakt, dat de veroordeelden nog vermindering van straf kunnen te gemoet zien.

HAMBURG.

26 Julij.

Gisteren heeft er een hoofdtreffen plaats gegrepen, dat ten 3 ure in den vroegen ochtend is begonnen en met afwisselend geluk tot des namiddags heeft voortgeduurd; ten slotte is de overwinning aan de Denen verbleven. Volgens de telegraphische berigten, is de strijd ongemeen hevig geweest aan den linkervleugel der Holsteiners, die door von der Tann werd

aangevoerd; Willigen had het bevel over het centrum, von der Horst over den regtervleugel. De Denen zouden aanvankelijk zware verliezen hebben geleden, vooral daar hunne ruiterij in eene moeras, bij Lusbusch, was geraakt en zich daardoor niet meer vrij bewegen kon. Ten half 3 ure werd het centrum der Sleeswijk-Holsteinsche legermagt doorgebroken, en die magt trok in orde naar Sehestädt terug, doch zag zich genoodzaakt, Sleeswijk en Eckernförde op te geven. 's Avonds zijn de Denen in Sleeswijk binnengerukt: het Sleeswijk-Holsteinsche hoofdkwartier is naar Rensburg verlegd. Over en weder is scherp gestreden; de Sleeswijk-Holsteiners hebben vrij wat officieren en onderofficieren verloren. Men rekent, dat de Denen 30,000 man tegen 20,000 in het vuur hebben gehad.

Het getal der dooden, gekwetsten en gevangenen is niet bekend, maar wederzijds zeer groot. Onder degenen die door Sleeswijk-Holsteiners gevangen gemaakt zijn, is de overste Baggesen. De Holsteinsche Hoofdman Jess noemt men onder de gesneuvelden, en de Generaal Baudissin, benevens den Hoofdman Venk onder de gekwetsten, alsmede de Altonasche Luitenants Gurlitt en Wegener. Een nog onbevestigd gerucht telt den Deenschen Generaal Bulow onder de in dezen veldslag bij Idstedt gevallenen.

Onder de gevangenen, door de Sleeswijk-Holsteiners gemaakt, meent men vele Zweden en ook eenige Russen, in Deensche uniform, herkend te hebben.

Vrijdag morgen stonden de Holsteiners, 26,000 man sterk, in eene geconcentreerde stelling bij Sehestädt; van der Tann zou nog een corps van 16,000 man onder zijn bevelen hebben.

De allerlaatste berigten uit Altona zijn eenigzins meer geruststellende. Zij bevestigen dat alleen het centrum der Sleeswijk-Holsteiners sterk geleden heeft, maar de regter- en linkervleugel ten volle in staat zijn om den strijd te hervatten, waartoe dan ook besloten zou wezen.

— Onderscheiden Duitsche Regeringen hebben geweigerd aan hunne officieren verlof te geven in het Sleeswijk-Holsteinsche leger dienst te nemen.

STADS BERIGT.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD LEYDEN,

Gehad hebbende de onderstaande verzoeken tot bekoming der vereischte vergunning, om de hier na te melden Huizen en Pakhuizen te mogen bezigen tot *Bergplaats van Beenderen* als:

1°. Pieter Kooreman, wonende binnen deze Stad, van twee Pakhuizen in de Koenesteeg, Wijk III. N°. 565 en 596.

2°. J. de Vos, wonende alhier, van het Pakhuis in de Brandewijnspoort, Wijk V. N°. 446.

3°. De Wed. Blansjaar, wonende alhier, van het Pakhuis op de Haarlemmerstaat, Wijk VI. N°. 366.

4°. Markus Sieval, wonende alhier, van het Pakhuis op de Haarlemmerstraat, Wijk VI. N°. 430.

5°. Gerrit Richter, wonende alhier, van het Pakhuis in de Janvossensteeg, Wijk VI. N°. 1137.

6°. Dirk Brier, wonende alhier, van zijn Woonhuis in de Janvossensteeg, Wijk VI. N°. 988.

7°. C. P. van Booren, wonende alhier, van zijn Woonhuis in de Groenesteeg, Wijk VII. N°. 645.

8°. Daniël Collet, wonende alhier, van het Pakhuis op de Hooigracht, Wijk VII. N°. 779.

9°. Dirk van Venetie, wonende alhier, van het Pakhuis op de Hooigracht, Wijk VII. N°. 832. En

10°. H. M. Roman, wonende alhier, van zijn Woonhuis, Wijk VIII. N°. 113.

Gelet op Z. M. besluit van den 31sten Januarij 1824, rakende vergunningen ter oprigting van sommige Fabrijken en Trafijken;

Brengen bij deze ter kennis van alle daarbij belanghebbenden, dat tot het hooren der Eigenaars en Bewoners van de naastbijgelegene en belendende Panden, ten opzigte der Informatiën *de Commodo et Incommodo*, door Burgemeester en Wethouders zal worden gevaceerd op het Raadhuis dezer Stad op Vrijdag den 2den Augustus aanstaande, des middags ten elf ure; zullende de belanghebbenden verpligt zijn, hunne bezwaren tegen opgemelde verzoeken op dien tijd in te brengen, terwijl bij verzuim daarvan zij gehouden zullen worden, zich tegen de inwilliging van dezelve niet te hebben verzet.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
DU RIEU,
Leyden, 25 *Julij* 1850.
Ter ordonnantie van dezelve,
v. PUTTKAMMER.

KERKNIEUWS.

Z. M. heeft goedgekeurd de door de Kerkeraden der Herv. gemeenten te Noordwijk-Binnen, Wervershoof, Idsegahuizen en der Doopsgezinde gemeente te Zuidzijpe, uitgebragte beroepen op Ds. C. M. A. J. Vorstman, te Wijk aan Zee, en de Candidaten H. M. Laurman Wassenaar, M. H. Maas en K. O. Feickens.

's GRAVENHAGE, 29 Julij. De breede Kerkeraad der Waalsche Gemeente alhier heeft tot haren Leeraar beroepen den W. Eerw. Heer Philippe Bouchez, Algem. Agent van de Société Centrale Protestante in Frankrijk, te Versailles.

211de Staats-Loterij.

Trekking der Vijfde Klasse.

9de Trekking. Geene.
10de » Nos. 3145 en 3574 ieder een prijs van ƒ1,000.

ADVERTENTIEN.

Getrouwd:
A. J. RIJSHOUWER
MET
D. H. LANDA.
Leyden, 24 Julij 1850.

Leyden, 28 Julij. Bevallen van een' ZOON, Vrouwe M. J. J. SIMON THOMAS, Ballot.

Heden beviel van twee welgeschapen Kinderen (DOCHTER en ZOON), ANTOINETTE CATHERINE du RIEU, geliefde Echtgenoot van
Leyden, 28 Julij 1850. Mr. S. TAK.

Heden overleed ten onzen huize, onze waarde Moeder en Behuwdmoeder HENDRINA SWARTJES, Weduwe van den Heer J. F. W. Mulder, in den gezegenden ouderdom van ruim 85 jaren.
J. F. NEEB.
Leyden, 29 Julij 1850. J. C. NEEB. — Mulder.
Op uitdrukkelijke begeerte der Overledene, zullen geene uiterlijke teekenen van rouw worden aangenomen.

Liedertafel de Avondster.

Uitvoering voor de Buitengewone Leden op Donderdag den 1sten Augustus 1850, des avonds ten 6½ ure, in het Room- en Koffijhuis *de Vink*, en bij ongunstig weder als gewoonlijk in het Logement *de Zon*, des avonds ten 8 ure.

De Ondergeteekenden, Kiezers in het District *Leyden*, bieden aan de Kiezers van dit District de gelegenheid aan van zamenkomst, ter voorbereiding tot de aanstaande Verkiezing voor de Tweede Kamer der Staten-Generaal. Zij noodigen bescheidenlijk hunne Medekiezers uit, om zich te dien einde met hen te vereenigen in de *Stads-Gehoorzaal* te *Leyden*, op de Breestraat over het Rijnlandshuis, op Zaturdag 10 Augustus, 's middags te twaalf ure.
A. BLUSSÉ, de Jonge, te *Leyden*,
G. C. HAGEMAN, te *Alphen*,
G. SPOORS ELAND, te *Koudekerk*.
L. ROBBE, te *Katwijk aan den Rijn*,
F. DOZY, te *Leyden*,
TH. W. J. VAN DEN AARDWEGH, te *Leyden*.

Medeingezetenen dezer Stad.

Het is eene waarheid dat vier achtingswaardige Inwoners ingezonden hebben aan den Edel Achtbaren Raad en den Eerwaarden Kerkeraad der Herv. Gemeente, een concept tot schikking in de bekende en betreurenswaardige kwestie, welke tusschen beide deze Collegiën bestaat.

De ondervinding heeft geleerd dat, zal eene schikking tot stand komen, welke door zoo velen gewenscht wordt, beide partijen moeten toegeven. Doordien ik meer dan algemeene kennis heb van die Administratie waarover het verschil is, komt het mij met eenigen grond voor, voor zoover mij het concept bekend is, dat het door beide partijen in hoofdzaak kan worden aangenomen; het zal zoo ik vermeen op aanstaanden Donderdag in eene Raadsvergadering worden overwogen, en is reeds bij den Kerkeraad in overweging. Ik achtte het niet ondoelmatig met bescheidenheid allen uit te noodigen, die eenigen invloed hebben op de Leden van beide Collegiën, deze te verzoeken, zoo mogelijk hunne toestemming tot schikking volgens dat concept te geven en daardoor een einde te maken aan deze heillooze kwestie. Beter is toch eene minnelijke schikking, dan eene regterlijke uitspraak af te wachten, die eerstens nog zeer verwijderd kan zijn, en ten andere onzeker voor beide partijen is. Mijn opregt verlangen naar eene schikking heeft mij tot dezen stap doen besluiten; die met mij eensdenkend zijn, doen met spoed en met ernst wat zij in deze kunnen doen.

De Ondergeteekende verwittigt hare geëerde Begunstigers, zoo Stad- als Dorpgenooten, dat zij hare Affaires in **Koffij, Thee en Kruidenierswaren**, benevens **Tabak, Snuif, Sigaren**, enz., tot nu toe door haar uitgeoefend, in het huis genaamd: *de Oude Witte Zwaan*, Haarlemmerstraat, over de Donkersteeg, Wijk VI. N°. 415, heeft overgedaan aan den Heer H. VOGELVANGER; bedankende voor de gunst en het vertrouwen, dat zij gedurende eenige jaren heeft mogen genieten, beveelt zij haren opvolger in dezelfde gunst en vertrouwen aan.
Leyden, 24 *Julij* 1850. De Wed. J. P. PROOT.

Volgens bovenstaande annonce, heeft de Ondergeteekende de eer aan zijne geëerde Stad- en Dorpgenooten kennis te geven, dat hij de Affaires in **Koffij, Thee en Kruidenierswaren**, benevens **Tabak, Snuif, Sigaren**, enz., van Mejufvr. de Wed. J. P. PROOT, op de Haarlemmerstraat, over de Donkersteeg, Wijk VI. N°. 415, genaamd *de Oude Witte Zwaan*, met primo Augustus aanstaande heeft overgenomen en aanvaard; hij beveelt zich in de gunst en het vertrouwen, dat zijne voorganger zoo ruimschoots heeft mogen genieten, belovende eene allezins prompte en solide bediening.
Leyden, 24 *Julij* 1850. H. VOGELVANGER.

De WED. DERR, (Firma GEBR. DERR) in de *Hoefsmederij* aan de Rijnsburgschepoort, vindt zich in de onaangename verpligting, hare geëerde Begunstigers te waarschuwen, dat een zekere JANUS GEYBELS, na eene 12-jarige dienst in hare Smederij, en nu zelf als Baas gevestigd op de Kortere Langegracht, zich thans niet ontziet, zich zooveel mogelijk bij hare Begunstigers in te dringen, en zoo doende haar nadeel te berokkenen. Zij neemt de vrijheid zich op het tot heden genotene vertrouwen bij vernieuwing te beroepen en, zich in ieders gunst voortdurend beleefd aan te bevelen.

Leyden, 30 *Julij* 1850.

OPENBARE VERKOOPING,

in het *Heeren-Logement* aan den Burg binnen de Stad *Leyden*, op Vrijdag den 30sten Augustus 1850 bij Opveiling, en op Vrijdag den 6den September daaraanvolgende bij Afslag, beide de dagen des voormiddags ten *elf* ure, van de volgende Percelen als:

Binnen de Stad Leyden.

No. 1. Een groot, ruim, hecht, sterk en weldoortimmerd HUIS EN ERF, met een extra grooten, welaangelegden Tuin met Vruchtboomen en Heesters beplant, bevattende het Huis onderscheidene Beneden- en Boven-Kamers, groote roijale Zaal, welke met nog eene andere Kamer uitzigt hebben op den Tuin, alle de Kamers Behangen en grootendeels met Stookplaatsen voorzien, een Kamer in den Tuin, twee Binnenplaatsen, droogen ruimen Kelder, Keuken met Regen- en Welwaters-Pompen, twee ruime Droogzolders en verdere commoditeiten; staande en gelegen binnen de Stad *Leyden*, aan de westzijde van de Oosterlingplaats of Garenmarkt, uitkomende op de Sint Jacobsgracht, geteekend Wijk II. No. 202—202rood en 178A, 164 à 170. — Voorts nog een HUIS EN ERF staande en gelegen nevens het voorgaande en daarmede verbeeld.

Aangeslagen in de Grondbelasting over 1850 tot *f* 79.90. — Kunnende dadelijk na de toewijzing in gebruik worden genomen.

Onder Soeterwoude.

No. 2. Een extraordinair fraaije en welgelegen BUITENPLAATS, genaamd: *Oud Meerburg*, voorzien van vele zware opgaande Boomen, Engelsch Plantsoen, Moestuinen, Boomgaarden en daaraangelegen Laan, met opgaande Boomen beplant, met derzelver hechte, sterke en weldoortimmerde HEERENHUIZING, voorzien van tien zoo Beneden- als Boven-Kamers, alle Behangen, Dienstbodenkamer, Mangelkamer, Keuken, Kelders, Stalling, Koetshuis, Tuinmanswoning, Schuur, Schuitenhuis en verdere getimmerte; staande en gelegen aan den Hoogen Rijndijk onder *Soeterwoude*, een kwartier uur gaans van de Stad *Leyden*, geteekend met No. 456, groot 2 bunders 6 roeden en 10 ellen.

Aangeslagen in de Grondbelasting over 1850, tot *f* 68.35.

No. 3. Een welaangelegde OVERPLAATS, met Moestuin, Boomgaard en Lanen, met opgaande Boomen beplant, waarop een nieuw gebouwd WOONHUIS, geteekend met No. 461, gelegen aan den Hoogen Rijndijk, onder *Soeterwoude*, binnendijks, nevens het voorgaande Perceel, groot 2 bunders, 62 roeden en 30 ellen.

Aangeslagen in de Grondbelasting over 1850, tot *f* 26.—.

No. 4. Eene goede, degelijke en weltoegemaakte partij zoo WEI- ALS HOOILAND, gedeeltelijk met Klei bezet, gelegen in den Grooten Polder, achter de partij No. 3, onder *Soeterwoude*, te zamen groot 11 bunders, 68 roeden en 20 ellen.

Op een gedeelte van deze Partij is consent tot uitaarding verleend, waarvan wegens interessen van de Verwaarborging over 1849 is genoten *f* 8.86.

Aangeslagen in de Grondbelasting over 1850, tot *f* 75.—. Op de Partijen Nos. 2, 3 en 4, kan 2/3 gedeelte van den Koopprijs gevestigd blijven, tegen den interest van $4\frac{1}{2}$ pCt. 's jaars en een jaarlijksche aflossing van *f* 500.—.

Kunnende het Heerenhuis dadelijk na de toewijzing in gebruik worden aanvaard, het Tuinmanshuis en het Huis op No. 3, primo Mei 1851, de Grond van de partijen No. 2 en 3, primo November, en de partij No. 4 Kersmis aanstaande.

Onder Oegstgeest.

No. 5. Een aangenaam gelegen BUITENPLAATS, genaamd: *de Grunarie*, met derzelver HEERENHUIS, uitzigt hebbende over den Straatweg en Spoorweg, bevattende vier Beneden-, Gestucadoorde-, Behangen- en met Stookplaatsen voorziene Kamers, voorts Keuken met twee Pompen, Mangelkamer, Kleerzolder, ruim Koetshuis en Stalling voor Paarden en Koeijen, Hout- en Wagenloots, Steenen Koepel aan den Straatweg, en verdere getimmerten, zijnde wijders de Plaats voorzien, van eene groote partij opgaande zware Eiken, IJpen, Beuken en andere Boomen, Heestergewassen en Bosch, een stuk Weiland in de Plaats, welaangelegde Wandelingen, Persikkenschutting en Moestuin; staande en gelegen in de Gemeente *Oegstgeest*, aan den Straatweg omtrent het Dorp, een klein half uur gaans van de Stad *Leyden*, te zamen groot 3 bunders, 56 roeden.

Aangeslagen in de Grondbelasting over 1850, tot *f* 81.—.

Te aanvaarden, namelijk de Plaats, dadelijk na de toewijzing, en de Huizing en verdere Gebouwen den 15den September aanstaande.

Breeder bij Biljetten omschreven. — Zijnde nadere informatiën te bekomen ten Kantore van den Notaris C. KLAVERWIJDEN, te *Soeterwoude*, alwaar na de Veiling van Zaturdag morgen ten 10 ure af, tot twee dagen vóór den Afslag verhoogingen zullen worden aangenomen, tegen genot van *een vijfde* van iedere Verhooging.

OPENBARE VERKOOPING,

in het *Heeren-Logement* aan den Burg te *Leyden*, op Zaturdag den 3den Augustus 1850, bij Opveiling, en op Zaturdag den 10den Augustus 1850, bij Afslag, beide dagen des avonds ten 7 ure, van:

Een goed onderhouden HUIS, WERKHUIS EN ERVE, waarin verscheidene jaren en nog op heden met goed succès wordt uitgeoefend de *Negotie van Zalm, Haring, Oesters, Liqueuren enz.*; en is hetzelve ook zeer geschikt en allergunstigst gelegen tot het drijven van andere Neringen; bevattende verscheidene Boven- en Benedenkamers, ruim Voorhuis en Winkel, Keuken, Kelder, Zolder, Tuin, Schuur en verdere Gemakken, staande en gelegen aan het drukste gedeelte van den Nieuwen Rhijn, binnen de Stad *Leyden*, tusschen de Kaarnmelksteeg en de Hooigracht, Wijk VII. No. 58, Kadastraal bekend Sectie I, No. 1462, ter grootte van 2 roeden en 1 el.

Te aanvaarden den 1sten September 1850, en aangeslagen in de Grondbelasting over dit jaar met *f* 40.35.

Kunnende hetzelve worden bezigtigd Dingsdag en Donderdag voor de Veiling en Afslag, des morgens van *tien* tot *twee* ure; terwijl nadere informatiën te bekomen zijn ten Kantore van den Notaris D. N. ROSKES, te *Leyden*, alwaar na de Opveiling van den 5den tot en met den 9den Augustus 1850, verhoogingen kunnen worden gedaan, tegen genot van *een vijfde* van iedere verhooging.

Genezing van eene aanhoudende schele, nerveuze of zenuw-hoofdpijn, door de Pillen van Holloway.

De Heer W. SMITH, te Lambeth in de Thomasstraat, No. 5 woonachtig, was sedert vele jaren lijdende aan zenuwhoofdpijnen, waardoor zijne ligchaamskracht zoodanig werd geschokt, dat er weinig hoop tot herstel was. Deze Kwaal verijdelde alle pogingen van onderscheidene zeer ervaren Geneeskundigen, welke, zoo het schijnt dezelve verkeerdelijk als eene aandoening der ruggegraat beschouwden, en onder welker behandeling de ziekte nog toenam. In dien wanhopigen toestand, en als een laatste middel nam hij zijne toevlugt tot de *Pillen* van HOLLOWAY, die hem binnen eenigen tijd volmaakt deden herstellen.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:

Doosjes Pillen à *f* 0.90, *f* 2.10, *f* 3.30, *f* 7.75, *f* 15.50, *f* 23.50.

Potjes Zalf à *f* 0.90, *f* 2.10, *f* 3.30, *f* 8.15, *f* 15.90, *f* 23.90.

Te bekomen te *'s Hertogenbosch* bij J. STRAATMAN, te *'s Hage* bij W. C. VAN DORT en te *Gouda* bij J. A. P. P. VAN DER HEYDEN, alsmede te *Londen*, Strand 244, *Holloway's Etablissement.*

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

MAANDAG, 29 JULIJ.

			Laagst. koers.	Hoogst. koers.	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld	à $2\frac{1}{2}$	pCt.	$57\frac{3}{8}$	$57\frac{7}{16}$	$57\frac{3}{8}$
Dito Certificaten	" 3	"	$68\frac{3}{8}$	$68\frac{7}{16}$	$68\frac{7}{16}$
Dito dito	" 4	"	$88\frac{5}{16}$	$88\frac{3}{8}$	$88\frac{5}{16}$
Amortisatie Syndicaat	" $3\frac{1}{2}$	"	$88\frac{7}{8}$	—	—
Handelmaatschappij	" $4\frac{1}{2}$	"	—	—	—
O. I. Leening	" 4	"	$87\frac{3}{8}$	—	—
Dito Holl. Spoorweg	"		—	—	—
Aandeelen Rijn-Spoorweg	" $4\frac{1}{2}$	"	—	—	—
Haarlemmermeer	" 5	"	—	—	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	" 5	"	$105\frac{3}{4}$	$105\frac{7}{8}$	$105\frac{3}{4}$
Dito dito 1828 en 1829	" 5	"	$104\frac{7}{8}$	105	$104\frac{7}{8}$
Cert. bij dito 1831 en 1833	" 5	"	$95\frac{5}{8}$	—	—
Dito 1840	" 4	"	89	$89\frac{1}{8}$	89
Dito bij STIEGLITZ & Co.	" 4	"	$88\frac{3}{4}$	—	—
Dito dito Nieuwe	" 4	"	$88\frac{3}{4}$	—	—
Inschrijving in Assign.	" 6	"	—	—	—
Certificaten van dito	" 6	"	—	—	—
POLEN, Obligatiën	" 4	"	$77\frac{1}{4}$	—	—
Dito Aandeelen met Loten.	fl. 250	*f*	—	—	—
Dito dito 1835	" 500	"	$144\frac{1}{4}$	$144\frac{1}{2}$	—
SPANJE, Leen. bij ARDOIN v. 85 £	à 5	pCt.	$12\frac{3}{8}$	$12\frac{1}{4}$	$12\frac{1}{8}$
Dito dito Onbep. Stukken	" 5	"	—	—	—
Dito Obligatiën	" 3	"	$38\frac{1}{2}$	$38\frac{3}{4}$	$38\frac{3}{4}$
Dito Binnenl. à 6 m.	" 3	"	$33\frac{1}{16}$	$33\frac{1}{8}$	$33\frac{1}{8}$
Coupons Ardoins			$8\frac{1}{16}$	$8\frac{3}{16}$	—
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll.	" 5	"	—	—	—
Dito	" 4	"	—	—	—
Dito Metall.	" 5	"	$79\frac{7}{8}$	$80\frac{1}{4}$	—
Dito Nieuwe	" 5	"	$84\frac{7}{16}$	$84\frac{9}{16}$	$84\frac{1}{2}$
Dito 1847	" $2\frac{1}{2}$	"	$42\frac{13}{16}$	43	$42\frac{7}{8}$
BELGIE, Banc.	" $2\frac{1}{2}$	"	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	" $2\frac{1}{2}$	"	$48\frac{1}{8}$	$48\frac{3}{16}$	—
BRAZILIE, 1824 100 £	5	"	$91\frac{1}{4}$	—	—
PORTUGAL, te Londen	" 3	"	$35\frac{3}{4}$	$35\frac{13}{16}$	—
Dito dito	" 4	"	$36\frac{1}{4}$	$36\frac{3}{8}$	$36\frac{5}{16}$
VENEZUELA,	" $2\frac{1}{4}$	"	$35\frac{5}{8}$	$35\frac{7}{8}$	$35\frac{7}{8}$
MEXICO,	" 5	"	$29\frac{13}{16}$	$29\frac{7}{8}$	$29\frac{13}{16}$
AMERIKA, Bankactiën			$3\frac{7}{16}$	$3\frac{1}{2}$	$3\frac{7}{16}$

Grieken $5\frac{7}{16}$.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.